

Sygn. akt: III U 26/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 marca 2014r. w O.

sprawy z odwołania R. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania R. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 26.11.2013r. **znak** (...)

i z dnia 02.01.2014r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 26 listopada 2013 roku i przyznaje R. B. prawo do emerytury od 1 października 2013 roku,
2. umarza postępowanie w sprawie w zakresie odwołania od decyzji z dnia 2 stycznia 2014 roku,
3. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 20.12.2013r. R. B. w sprawie IIIU 26/14 wniósł odwołanie od decyzji (...)w P.z dnia 26.11.2013r. znak: (...)a w dniu 10.01.2014r. w sprawie IIIU 63/14 wniósł odwołanie od decyzji ZUS oddział w P.z dnia 2.01.2014r. znak (...). W obu tych decyzjach ZUS odmówił mu prawa do emerytury.

W uzasadnieniu każdego z odwołań R. B. wniósł o przyznanie mu emerytury wskazując, iż organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) w P. od 12.05.1976r. do 13.05.1978r., w Zakładach (...) w P. od 03.01.1983r. do 30.05.1988r., w Spółdzielni (...) w P. od 01.06.1978r. do 03.05.1980r.,

w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 22.11.1989r. do 30.06.1993r. i w (...) Spółdzielni (...) w W. od 12.08.1998r. do 31.12.1998r.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie. Podniósł, że R. B. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się na dzień 1.01.1999r. ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. ZUS wskazał również, że do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono odwołującemu w/w okresów zatrudnienia, ponieważ R. B. nie przedłożył świadectw pracy w szczególnych warunkach za okresy pracy w Spółdzielni (...) w P. oraz w Zakładach (...) w P. a przedstawione przez ubezpieczonego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z pozostałych spornych zakładów nie odpowiadają wymogom formalnym.

Zarządzeniem wydanym na rozprawie w dniu 18.03.2014r. Sąd na podstawie art. 219 kpc połączył sprawę IIIU 26/14 i IIIU 63/14 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. IIIU 26/14.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 28.10.2013r. R. B. złożył w ZUS wniosek o emeryturę.

Po rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy w dniu 26.11.2013r. wydał zaskarżoną decyzję, w której odmówił mu prawa do emerytury wskazując, że odwołujący na dzień 1.01.1999r. nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 3 lata 11 miesięcy i 13 dni. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył okresów zatrudnienia: w Zakładzie (...) w P. od 12.05.1976r. do 13.05.1978r., w Przedsiębiorstwie (...) od 22.11.1989r. do 30.06.1993r. oraz w (...) Spółdzielni (...) w W. od 12.08.1998r. do 31.12.1998r.

R. B. nie zgodził się z powyższą decyzją i wniósł od niej odwołanie Sądu.

W związku z tym, iż ubezpieczony wraz z odwołaniem dostarczył nowe dowody, dotyczące okresów jego pracy, ZUS po analizie nowych dowodów w dniu 02.01.2014r. wydał kolejną decyzję. W decyzji tej ponownie odmówił odwołującemu prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że nowy materiał dowodowy nadal jest niewystarczający do uznania jako okresów pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia odwołującego: w Zakładzie (...) od 12.05.1976r. do 13.05.1978r., w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 22.11.1989r. do 30.06.1993r., w (...) Spółdzielni (...) w W. od 12.08.1998r. do 31.12.1998r., w Spółdzielni (...) w P. od 1.06.1978r. do 3.05.1980r. i w Zakładzie (...) w P. od 3.01.1983r. do 30.05.1988r.

R. B. złożył odwołanie od powyższej decyzji z 02.01.2014r., wnosząc o przyznanie emerytury i uznanie na podstawie zeznań świadków okresów pracy w tych zakładach jako pracy w warunkach szczególnych.

W związku z powyższym Sąd na mocy art. 219 kpc połączył obie sprawy do jednego rozpoznania gdyż są one ze sobą powiązane.

W ocenie Sądu odwołanie od decyzji ZUS z dnia 26.11.2013r. jest zasadne.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,

2) w dniu wejścia w życie ustawy emerytalnej, tj. 1.01.1999r. ma wymagany 25-letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach,

3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Zdaniem Sądu w świetle powyższych przepisów R. B. spełnia przesłanki do uzyskania prawa do emerytury, gdyż osiągnął wymagany wiek oraz na dzień 1.01.1999r. udokumentował wymagany ogólny staż pracy, bowiem organ rentowy wyliczył go na 25 lat, 3 miesiące i 27 dni. oraz złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

W ocenie Sądu R. B. wykazał też wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią §2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Z ust. 2 tego przepisu wynika natomiast, że okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Z akt emerytalnych wynika, że ZUS uwzględnił okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 3 lat 11 miesięcy i 13 dni.

Ponieważ ostatecznie odwołujący nie domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) od 12.05.1976r. do 13.05.1978r. (gdzie pracował na stanowisku robotnika transportu i kierowcy), przedmiotem sporu pozostały jedynie okresy zatrudnienia: w Spółdzielni (...) w P. od 1.06.1978r. do 3.05.1980r., w Zakładzie (...) w P. od 3.01.1983r. do 30.05.1988r., w Przedsiębiorstwie (...) od 22.11.1989r. do 30.06.1993r. oraz w (...) Spółdzielni (...) w W. w okresie od 12.08.1998r. do 31.12.1998r.

R. B. w toku postępowania wywodził, że w Zakładzie (...) pracował jako kierowca autobusu o liczbie miejsc 49, w Spółdzielni (...) jeździł samochodem marki J. z naczepą (cysterną) wożąc mleko i śmietanę a w pozostałych spornych zakładach był kierowcą samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przed Sądem ubezpieczeń możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień o emerytury wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239).

Oceniając zasadność żądania R. B. Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków, z dokumentacji znajdującej się w aktach emerytalnych oraz w aktach osobowych odwołującego.

Na okoliczność zatrudnienia w Spółdzielni (...) w P. R. B. złożył świadectwo pracy (k. 8 akt kap. pocz.). Wskazano w nim, iż w okresie od 1.06.1978r. do 03.05.1980r. odwołujący pracował na stanowisku kierowcy.

W toku postępowania nie udało się uzyskać akt osobowych odwołującego z tego zakładu, zostały nadesłane jedynie karty zarobkowe. Wynika z nich, że odwołujący zajmował stanowisko kierowcy.

W ocenie Sądu odwołujący wykazał, iż w w/w zakładzie był kierowcą samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Wynika to z zeznań świadków J. Z. i M. C..

Świadkowie ci pracowali w Spółdzielni (...) w P.. Świadek J. Z. był zatrudniony w (...) jako kierowca samochodu ciężarowego w latach 1975-1992. Zeznał on, że w (...) były tylko samochody ciężarowe, zarówno on jak i odwołujący jeździli samochodami ciężarowymi o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, wozili z rozładowywanych

wagonów węgiel i wapno do magazynów (...)ów, wozili również inne towary do sklepów, a odwołujący woził też mleko. J. Z. zeznał, że w okresie zatrudnienia w (...) pracował jedynie jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Ponadto świadek dodał, że w jego przypadku okresy pracy w (...) zostały zaliczone przez ZUS do pracy w warunkach szczególnych i z tego tytułu otrzymał prawo do emerytury w obniżonym wieku.

Świadek M. C. w okresie pracy w (...) był zatrudniony jako mechanik. Według zeznań świadka odwołujący w okresie zatrudnienia w (...) wykonywał pracę kierowcy i jeździł samochodem marki S. o ciężarze ok. 5 ton wraz z 3-tonową naczepą. Świadek zeznał, iż praca odwołującego polegała na rozwożeniu towarów do sklepów. Świadek dodał, że odwołujący pracował jako kierowca a sporadycznie bywał na warsztacie i pomagał przy naprawie auta, którym jeździł.

W ocenie Sądu należy w całości dać wiarę w/w zeznaniom świadków. Ich zeznania są ze sobą spójne i zgodne, korelują też z zapisem w świadectwie pracy i kartach zarobkowych o wykonywaniu przez odwołującego pracy kierowcy. Sądowi z innych spraw wiadomym jest z urzędu, iż (...) był zakładem transportowym, który zajmował się wykonywaniem usług transportowych, dlatego kierowcy jeździli samochodami o dużej ładowności.

Biorąc pod uwagę w/w materiał dowodowy Sąd uznał, iż R. B. w Spółdzielni (...) w P. w okresie od 1.06.1978r. do 03.05.1980r. był zatrudniony jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Na okoliczność zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) od 22.11.1989r. do 30.06.1993r. odwołujący złożył świadectwa pracy. W świadectwie za okres od 22.11.1989r. do 31.08.1992r. wskazano, iż pracował na stanowisku kierowcy (k. 11 akt kap. pocz.) a w świadectwie za okres od 01.09.1992r. do 30.06.1993r., iż pracował na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego (k. 12 akt kap. pocz.).

R. B. złożył do akt emerytalnych również świadectwo pracy w szczególnych warunkach, wystawione w dniu 14.06.1993r. za cały okres zatrudnienia w w/w zakładzie od 22.11.1989r. do 30.06.1993r. Podano w nim, iż w całym okresie był zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (k. 10a.e.).

Zdaniem Sądu odwołujący wykazał fakt zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 22.11.1989r. do 30.06.1993r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Fakt jego pracy na tym stanowisku potwierdzili w swych zeznaniach świadkowie E. G. oraz S. W..

Świadek E. G. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w latach 1988-1994 a S. W. w latach 1987-1992. Obaj zeznali, iż zarówno oni, jak i odwołujący byli zatrudnieni jako kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony i wozili żywiec z punktów skupu do zakładów mięsnych. Wskazywali, iż R. B. jeździł samochodem ciężarowym marki J. z przyczepą o wadze 18 ton.

Z zeznań świadka S. W. wynika, że okres zatrudnienia w w/w zakładzie został mu zaliczony przez ZUS do pracy w szczególnych warunkach i została mu przyznana emerytura. Świadek E. G. również pobiera emeryturę, lecz posiadał 15-letni okres pracy w (...) i ten okres został mu zaliczony do pracy szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu należy w całości dać wiarę w/w zeznaniom świadków. Mają oni bezpośrednią wiedzę na temat charakteru pracy wykonywanej przez odwołującego, ponieważ byli zatrudnieni takich samych stanowiskach.

Wprawdzie dokumentacja osobowa odwołującego, obejmująca okresy pracy w Przedsiębiorstwie (...) w W. zawiera również angaże, w których wskazano stanowisko kierowca-konwojent, lecz Sąd po zestawieniu tych dokumentów z zeznaniami w/w świadków, którzy twierdzili, że charakter pracy odwołującego w tym zakładzie nie ulegał zmianie oraz na podstawie wiedzy wyniesionej z podobnych typu spraw, dotyczących kierowców w tym zakładzie uznał, iż

stanowisko kierowcy-konwojenta podyktowane było odpowiedzialnością kierowcy za przewożony towar a nie zmianą charakteru pracy.

Z w/w materiału dowodowego wynika więc, że w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) od 22.11.1989r. do 30.06.1993r. odwołujący pracował na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Na okoliczność zatrudnienia w Zakładzie (...) w P. od 3.01.1983r. do 30.05.1988r. R. B. złożył świadectwo pracy, wystawione w dniu 05.02.1990r. (k. 10 akt kap. pocz.). Wskazano w nim, iż był zatrudniony na stanowisku kierowcy.

Odwołujący wywodził, iż w w/w zakładzie pracował jako kierowca autobusu o liczbie miejsc powyżej 15 a zebrany materiał dowodowy potwierdza powyższe.

W Zakładach (...) pracowali z odwołującym świadkowie C. D. i S. G..

Świadek C. D. był zatrudniony w latach 1976-1995 jako kierowca samochodów dostawczych. Pytany o odwołującego zeznał, iż jeździł on autobusem, którym dowoził pracowników zakładu do pracy, nadto woził dzieci do szkoły. Kierował autobusem (...) (tzw. o.) o liczbie miejsc ok. 50. Świadek S. G. pracował w (...) jako magazynier w latach 1977-1989. Świadek zeznał, że odwołujący jeździł autobusem, miał pracę przez cały dzień, bowiem dowoził pracowników do zakładu na zmiany na godzinę 6, a potem na godzinę 7, następnie jeździł do banku, rozwoził dzieci do szkoły, następnie dowoził pracowników na drugą zmianę do pracy a na koniec odwoził do domu pracowników i dzieci, dlatego jazda autobusem wypełniała cały dzień pracy odwołującego.

W ocenie Sądu należy w całości dać wiarę w/w zeznaniom świadków. Ich zeznania są ze sobą spójne i zgodne. Świadkowie widzieli odwołującego jak jeździł autobusem, gdyż spotykali go na wspólnej bazie a ponadto jeździli tym autobusem jako pasażerowie. Z ich zeznań wynika też, że był to autobus o liczbie miejsc powyżej 15 i jest to logiczne skoro odwołujący woził pracowników do pracy i dzieci.

Na okoliczność zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...) w W. R. B. przedstawił świadectwo pracy, wystawione w dniu, w którym wskazano, iż w okresie od 12.08.1990r. do 31.01.2008r. był zatrudniony jako kierowca (k. 7 a.e.).

Złożył również świadectwo pracy w szczególnych warunkach (k. 12a.e.), w którym wskazano, iż w tym okresie pracował na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Sąd uznał, że przedstawione przez odwołującego świadectwo pracy w szczególnych warunkach, pomimo powołania się przez zakład pracy na nieaktualne Zarządzenie Ministra Rolnictwa Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej jest wystarczającym dowodem na potwierdzenie charakteru pracy R. B. jako kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Świadectwo to w sposób nie budzący wątpliwości wskazuje bowiem stanowisko pracy R. B. a także wskazuje na Wykaz A Dział VIII pkt 2, który dotyczy właśnie stanowiska kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Mając powyższe na uwadze Sąd do pracy w szczególnych warunkach zaliczył okresy zatrudnienia odwołującego: w Spółdzielni (...) w P. od 1.06.1978r. do 3.05.1980r., w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 22.11.1989r. do 30.06.1993r. (z wyłączeniem okresów przebywania na urloпах bezpłatnych od 1.07.1990r. do 2.07.1990r. i od 1.12.1991r. do 3.12.1991r.) i w (...) Spółdzielni (...) w W. od 12.08.1998r. do 31.12.1998r. Okresy te łącznie wynoszą 5 lat 10 miesięcy i 29 dni.

Z treści wykazu A Działu VIII poz. 2 stanowiącego załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynika, że prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony są pracami w szczególnych warunkach rozumieniu tegoż Rozporządzenia.

Do pracy w szczególnych warunkach Sąd zaliczył także okres zatrudnienia odwołującego w Zakładzie (...) "P." w P. od 3.01.1983r. do 30.05.1988r. na stanowisku kierowcy autobusu o liczbie miejsc powyżej 15. Okres ten stanowi 5 lat 4 miesiące i 28 dni.

Zgodnie z Wykazem A Dział VIII poz. 2 stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. kierowcy autobusu o liczbie miejsc powyżej 15 wykonują prace w szczególnych warunkach.

Po uwzględnieniu przez Sąd w/w okresów pracy w szczególnych warunkach R. B. spełnia warunek posiadania 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, gdyż łącznie z uwzględnionym przez ZUS okresem 3 lat 11 miesięcy i 13 dni wynosi on łącznie 15 lat i 3 miesiące i 11 dni. Pozostałe przesłanki określone w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie były sporne.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że R. B. przysługuje prawo do emerytury od 01.10.2013r., tj. od miesiąca złożenia wniosku i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc dokonał stosownej zmiany zaskarżonej decyzji z 21.11.2013r.

W związku z przyznaniem odwołującemu prawa do emerytury od 1.10.2013r. Sąd na podstawie art. 355§1 kpc umorzył postępowanie w zakresie odwołania od decyzji ZUS z dnia 2.01.2014r. gdyż rozstrzygnięcie w tej kwestii stało się zbędne.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego co do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (wyrok SN z dnia 28.04.2010r., II UK 330/09, LEX 604220).

W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do emerytury. Złożone do akt emerytalnych świadectwa pracy nie wskazywały bowiem, jakimi pojazdami jeździł odwołujący. Dopiero na etapie postępowania sądowego R. B. za pomocą zeznań świadków i akt osobowych wykazał, że faktycznie wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz kierowcy autobusu o liczbie miejsc powyżej 15 co pozwoliło na zaliczenie spornych okresów do pracy w szczególnych warunkach.

Z tych względów Sąd stwierdził brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.